

TURGUTLU - AHMETLİ
KANATLI HAYVAN ETİ ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ

Hazırlayan
Mazlum Öztürk
Birlik Başkanı

Özet

AB Uyum sürecinde mali desteklerden yararlanılmasında dar teşvik anlayışı yerine intensive-yaygın uygulamaların hayata geçirilmesi ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayacağı gibi sürdürülebilir tarımsal faaliyetlerin ve beraberinde kanatlı sektörünün temellerini oluşturacaktır.

Kırsal kalkınmada mali desteklerin hayata geçirilmesi sırasında uygulanacak yöntem ve sistemler hakkında birliğimizin görüşleri aşağıda sunulmuştur.

Mevcut durum

Birliğimiz dahilinde faaliyet gösteren etlik broiler üreticileri ve onların istatistiksel değerlendirmeleri üzerine bazı bilgilerin paylaşılmasında fayda vardır.

	TURGUTLU	AHMETLİ	TOPLAM	MANİSA İL TOPLAM
Etlik Broiler (Yıllık Toplam) Adet	22.000.000	4.300.000	26.300.000	129.000.000
Yumurtalık Tavuk Adet	300.000		300.000	10.000.000
Broiler ve Yumurtalık Toplam	22.300.000	4.300.000	26.600.000	139.000.000
Etlik Broiler Dönemsel Adet	3.667.000	716.000	4.383.000	21.500.000

Manisa il sınırları içinde 1 milyon 265bin m2 etlik broiler kümesi faaliyet göstermektedir. Bu 20000 adet kapasite ile ifade edilirse 1050 civarında kapalı alan bulunmaktadır.

Bölgemizde, Turgutlu için 79 üretici ve Ahmetli için 23 üretici bulunmaktadır. Hinterlandımız dahilinde bulunan üreticisi sayısı ve kapasite Manisa toplamının %20 si kadardır. Kapasite ölçeği olarak, Turgutlu ve Ahmetli Manisa'nın bu alandaki durumunu birebir temsil etmektedir.

Turgutlu'da aynı alan içinde 2 üretici için 1.055.000 kapasiteyi hariçte tutar isek 2.612.000 adet kapasite 77 üretici tarafından paylaşılmaktadır. Bir başka deyişle, bu iki yetiştirici haricinde üretici başına ortalama 34.000 adettir.

Bu iki üretici haricinde kalan kapasitenin 980.000 adet kadarı 13 yetiştirici tarafından sağlanmaktadır. Bu, ortalama yetiştirici başına 75.000 adet kapasite demektir.

Geriye kalan 1.632.000 adet kapasite 64 üretici tarafından sağlanmaktadır. Bu ise 25.500 adet ortalama kapasite demektir.

Ahmetli’de durum Turgutlu nun benzeridir. Ortalama kapasite 31.130 olup, 80.000 adetlik 1, 60.000-80.000 adet 3 adet tesis bulunmaktadır.

Birliğimiz hinterlandı, Manisa genelindeki etlik broiler üretiminin yaklaşık %20 sini sağladığına göre örnekleme modeli ile yola çıktığımızda Manisa için ortalama kümes kapasiteleri 30.000 adet civarında diyebiliriz.

Entegre Firma Kapasiteleri

Manisa il sınırları içinde faaliyet gösteren 2 entegre firmanın günlük kesim kapasiteleri 350 bin adet, İzmir sınırları içinde olmakla beraber Manisa ve ilçelerinden tedarik yapan 3 entegre firma 500 bin adet kadardır. Bunun yanında Uşak-Eşme den bir firmada Kula, Selendi, Alaşehir ve Salihli de bazı kümeslerden tedarik sağlamaktadır. Toplam kesim kapasitesini 850 bin günlük, 5milyon100bin adet haftalık kesim demektir. Dönemsel olarak, 41 milyon adet ,yıllık bazda ise 250 milyon adet bir kesim kapasitesi söz konusu dur.

Buradan, mevcut etlik broiler kümes kapasitesini %100 artması gerekir gibi bir kaniya varılmamalıdır. Atıl kalan bu kapasite İzmir ili sınırlarındaki kümesler tarafından fazlası ile karşılanmaktadır.

Sahadaki Sorunlar

- 1- Halihazırda faaliyetini sürdüren üreticilerin yarıya yakınının tesisleri günümüzden yaklaşık 10 hatta 15 yıl kadar önce inşa edildiği için inşaat ruhsatları ne yazık ki yoktur.
- 2- Faaliyette bulunan tesislerin dikkate değer bir bölümü tesisleri yeni ve usulüne göre ruhsatlı ve teknik şartları yerine getirir şekilde inşa etmiş olmakla beraber, bu tesisler için %70 kadarını T.C.Ziraat Bankası’ndan kredi kullanmışlardır. Bu Krediler için tesisin bulunduğu alanlar tesis ile beraber ipotek şeklinde bankaya teminat olarak verilmiştir. Bu tesis sahiplerinin borcu en erken 2016 veya 2017 gibi nihayetlenecektir.
- 3- Mevcut üreticilerin tamamı bio güvenlik (tesisin düzenli ilaçlanması, ölü imhası, tesis girişlerine otomatik dezenfeksiyon üniteleri gibi) önlemlerini kendi imkanları ile en ekonomik yöntem ile çözmeye çalışmaktadır. Bu ise kısır döngü halinde viral ve bakteriyel hastalıklar kaynaklı ölümleri tetiklemektedir.
- 4- Üretimin gerçekleştirilmesi için olmazsa olmazlardan olan elektrik enerjisinin uygun fiyattan tedarik edilememesi etlik broiler üretiminin sürdürülebilir olmasını tehdit etmektedir. Bunun yanısıra yakacak,kömür,altlık temni ve fiyatları ayrıca yetişmiş insan gücü sorunları had safhadadır.

- 5- Kümes binaları dış bölümünde en çok kullanılan yükleme yolları toprak olup, dönem sonu dışarı çıkarılan her türlü bakteriyel ve viral riskleri barındıran altlık tarafından kirletilmektedir. Böylece, yeni gelen 0 yaşındaki civcivlere hastalıklar bulaşmaktadır. Bu ise tam bir kısır döngü halinde devam etmektedir.
- 6- Etlik broiler yetiştirilmesinde ısı ve havalandırma dengesi çok ama çok önemlidir. Bu ikili, üretim verimliliğinin yükseltilmesinin temel esaslarındandır. Ne yazık ki üreticilerimizin büyük bir bölümü ısıtma kabiliyetleri zayıflamış ısıtma üniteleri-sobalar ile k meslerini ısıtmaya çalışırken, en çok ısı kaybına neden olan yaz aylarında kullanılan soğutma padlerini ilkel yöntemler ile izole etmektedirler.
- 7- Mevcut bazı kümeslerde duvar ve çatı izolasyonları yoktur. Bunlar ısıl kayıplara gereğinden daha fazla katı yakıt kullanılmaktadır.
- 8- Bazı tesislerin su kaynakları, tesisin kendisinin sebep olmadığı kimyasal ve biyolojik kirliliğe maruz kalmaktadır.
- 9- Ayrıca  retim maliyetlerinin yüksekliliği karşısında düşük kalan bakım ücretleri işletmelerin ve sektörün geleceğini tehdit etmektedir.

Mevcut IPARD uygulamalarına bir bakış

Tarımsal ve Kırsal Kalkınmaya yönelik olarak kullanılacak mali desteklerde;

- AB  lkelerinin benzer tesislerindeki modellerin esas alınarak yıllardır kullandığımız tesislerimizde astarı yüzünden pahalı düzenlemeler istenmektedir.  rn. kümes mahya bölümüne çatı havalandırmalarının açılması gibi
- Bio güvenlik ama  lı olmak üzere en az 2 hatta 3 dönem dışkılarını kümes alanları dahilinde de depolayıp fermante etmesini sağlamak ama  lı depolar tesis edilmesi şart koşulmaktadır.
- Tesisin kurulacağı arazinin yada mevcut tesisler i  in,  evre düzenlemesi (saha betonu,  l  çukuru gibi) yapılacak olan kümeslerin hi  bir şekilde ipotek veya benzeri ara  lar ile rehin konumunda olmamalıdır.
- Tesisini inşa ederken, yada mevcutta düzenleme yaparken tamamını ger  ekleştir. Biz mali desteği daha sonra ger  ekleştiririz.

Bu yukarıdakileri daha da arttırabiliriz.

Uygulamadaki Ayrışmalar

Öncelikle AB  lkeleri ile iklimsel farklar dikkate alınmadan onlar ne isterse yapalım anlayışı ile tesislerimizde ciddi değişiklikler yapmak hi  bir şey kazandırmayacağı gibi aksine kaynak kaybıdır, yada kaynakların üretime doğrudan aktarılmamasıdır.

AB  lkelerinde biyolojik risklere karşı sahanın tamamında tüm taraflar – kesimhane firmaları, veterinerlik hizmeti verenler, kümes sahipleri, yetkilerle donatılmış üretici birlikleri ve sorumlu bakanlık temsilcileri görevlerini tamamlamış ve bio güvenlikte genel bir konsensüs sağlandığı i  in dışkılarının kümes yakınında depolanması mümkündür. Kaldı ki AB  lkelerinde kümes konuşlanma mesafeleri bir birini dokuncalı hale getirecek kadar yakın değildir.

AB ülkelerinde birliğin tamamında ortak ekonomik destekleme programlarının uygulanabilmesi nedeni ile ellerindeki fazla sermayeyi değişik kanallar vasıtasıyla finans araçlarını kullandığı için kümes sahiplerinin tesisleri ipotek altında olmayabilir. Ancak, bizim gibi sermaye birikimi yetersiz olan ülkelerde bu işi yapan etlik broiler üreticilerinin kredi kullanmadan iş yapabilmeleri çok zordur. Üstelik Ziraat Bankasının kredi verirken üreticiden had safhada teminat vermeye zorunlu hale getirmesi(riskinin 5-6 katı teminat istemesi, ayrıca ana faaliyet konusu tesisi de bu teminata zorunlu kılması) ile bu hibeler asıl üreticiyi hedeflememektedir.

AB bu uygulamaları STK statüsündeki birlik ve benzeri yapılanmalar aracılığı ve eş güdüm ile yürütmektedir. Buna karşılık, ülkemizde bu alandaki yapılanmalar cılız ve etkisiz kalmaktadır. Uygulamada, kanatlı birliklerinin görüşünün alınması ve sisteme dahil edilmesi mali desteklerin daha verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Bununla bağlantılı olarak, kısa vadede- IPARD II nin uygulamaya alınması ile eş zamanlı olarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il ve ilçe bazındaki teşkilatlarının birliklerin teşkilatlanmasına öncülük etmelidir. Bu amaçla bakanlık birliklere dahil olmayı zorunlu hale getirecek araçları geliştirmelidir.

Sonuç ve Öneriler :

Yukarıda kısaca izah etmeye çalıştığımız sorunlara bir çok sorun daha ilave edilebilir. Bu sorunların birçoğu farklı sebeblere bağlı olan kazanç düşüklüğü ve kayıplarından kaynaklanmaktadır. Önemli olan; sektörün tüm taraflarındaki sorunları doğru tespit edip bunların bir plan dahilinde çözülmesi ve sürdürülebilir bir faaliyet halinde büyüme ve gelişme sağlanabilmesidir.

Biz Kırsal Kalkınmayı Destekleme faaliyetlerini bunun için çok önemli bir fırsat olarak görüyoruz.

Bu fırsatı doğru değerlendirmek en az fırsatın kendisi kadar önemlidir. Olumlu yönde değerlendirilmezse fırsat olarak görülen bu çalışma orta ve uzun vadede sektörün yararına değil zararına sonuçlar doğurabilecektir.

Birliğimize gelen davet üzerine yaptığımız kısa çalışma ile aşağıdaki hususlarda kurumunuzdan bilgi edinilmesi ve bu bilgilere dayalı çözümler üretilmesi ayrıca bilgimiz dahilinde önemli olduğunu düşündüğümüz konularda görüş bildirilmesi kanaatine varmış bulunmaktayız.

1-Türkiye'nin kanatlı hayvan eti üretimi hedeflerinin neler olduğu yönünde bir istatistiksel ve bilimsel çalışma mevcut mu dur ?

2- Türkiye'nin hangi bölgelerinde kanatlı hayvan eti üreticiliğinin desteklenmesi gerektiği yönünde bir araştırma yada tespit varmıdır ?

3- Türkiyede mevcut kanatlı hayvan eti işletmelerine gerek işletme şartları ve gerekse kapasite ve işletme ihtiyaçları konusunda bir araştırma yapılmış mıdır ?

4- Hali hazırda faaliyet gösteren işletmelerden hangilerinin ek bir alan gereksinimine ve ilave toprak kirliliğine sebep olmadan ne kadar miktarda kapasite arttırımına gidebileceği yönünde

bir araştırma yapılmış mıdır?

5- Sektörde faaliyet gösteren entegre tesislerinden kapasite ihtiyacı doğrultusunda bilgi alınmış mıdır ?

6- Hangi kapasiteye ,hangi şartlarda , nerelerde destekleme yapılacağı ve yapılan bu desteklemelerin mevcut sektöre , işletmelere gerek ekonomik gerek bio güvenlik açısından neler getirip götüreceği konusunda bir araştırma mevcut mudur ?

7- Dünyada ortalama hangi kapasiteye kadar işletmeler rantabl olarak desteklenmekte olup Türkiye'deki işletmelerin bu standartlara uygun hale getirilmesi için neler yapılması gerektiği konusunda bir araştırma yapılmış mıdır?

8- Avrupada ve Dünyada kanatlı sektöründe işleyişin ne şekilde organize edildiği ve Üretici Birliklerinin sektördeki düzenleyici yönü hakkında bir araştırma yapılmış mıdır ?

9- Desteklenen işletmelerin yasal zorunluluklarını düzenleyen “hayvancılık işletmelerine dair yönetmelik neden kaldırılmıştır ve ortada hiçbir yasal düzenleme olmaksızın sağlanan destekler amacına ulaşabilecek midir ?

10- Desteklenen işletmelerin çevre düzeni planı dahilinde nerelere yapılması gerektiğine dair bir araştırma var mıdır ?

11- Mevcut işletmeler ve faaliyetleri düzeltilmeden açılan yeni işletmeler ne kadar sürdürülebilir bir faaliyet sahibi olacaktır ?

12- Mevcut işletmelere ne kadar mesafedeki yeni işletmeler desteklenmektedir ?

13-Halen faaliyette olan işletmelerin etkilendiği salgın hastalıklardan desteklenen yeni işletmelerin etkilenmemesi için alınan yada alınması düşünülen tedbirler nelerdir ?

14- İşletmeler sağlanan destekler yanında üretici birliklerine de destek sağlanması düşünülmekte midir ?

15- Mevcut işletmelerin faaliyet gösterdikleri alanda işletmelerden çıkan gübrelerin değerlendirilmesi için bir tesis olmadan yeni tesis desteklemenin bilimsel ve ekonomik açıdan mantığı nedir ?

16- Manisa bölgesinde 1000'e yakın işletme ve yetiştirici mevcuttur. Bu işletme yada yetiştiricilerden kaç tanesi destekten faydalanmıştır?

17- Mevcut işletmelerin üretim maliyetlerinin düşürülmesi ,zararlarının azaltılması ve yeni kurulacak tesislere zarar vermemeleri için yapılabilecek faaliyetlere (örneğin birlik vasıtasıyla talaş,kömür ve elektrik temini,bio güvenlik tedbirlerinin artırılması gibi) sağlanması düşünülen destekler nelerdir ?

18- Sürekli yeni tesis desteklenmesinin Sektörün tarafları (yetiştirici,entegre şirket ,tedarikçi

firmalar ve resmi kurumlar) arasındaki dengenin bozulmasına sebep olup olmayacağı konusunda bir araştırma yapılmış mıdır ?

19- Biyolojik kirlenme ve hastalıkların dağılımı ve önlenmesi için bir araştırma yapılmış mıdır bu yönde desteklenmesi düşünülen bir proje varmıdır?

20 – Entegre tesisler bu sektörün öncüsü olup bu işletmeler ile üreticiler arasındaki ilişkinin sağlıklı bir yapıda çalışması sağlanmadan ve arz talep dengesi gözetilmeden sektörde sadece kapasite artışının desteklenmesi ileride ne gibi sorunlara yol açabilir?

21- Tüm sektörün ürünü olan kanatlı eti konusunda sürekli olarak aleyhte beyanda bulunan kişi yada kuruluşların sektörde yol açtığı zararların önlenmesi için üretici birliklerine yada üreticilere destek sağlanması düşünülmektedir ? Yada bu yönde herhangi bir resmi kurumun ses çıkarmadığı bir ortamda yeni kanatlı tesislerine sağlanan desteklerin uğrayacağı zararlar gözönüne alınmaktadır ?

22- Mevcut kümeslere yada birliklere ekipman ve traktör yada iş makinelerine destek sağlanarak tüm girdilerde faaliyette bulunmaları ve güçlenmeleri düşünülmektedir ?

23- Amaç Avrupa Birliğine uyum sağlamak ise Avrupadaki mevzuat ve uygulamaları ülkemiz şartlarına uyarlayacak bir çalışma yapılması düşünülmektedir ?

24- Sektöre yetişmiş eleman temini konusunda yada mevcut çalışanların yetiştirilmesi konusunda bir destekleme programı varmıdır ?

25- Yasal düzenlemeler ve gerekli organizasyon yapılmadan açılan her işletme potansiyel suçlu olarak iş hayatına başlamakta ve gerek üreticiler ve gerekse resmi görevliler bu suçu görmezden gelerek işlerine devam etmek zorunda bırakılmaktadır. Açılan her işletmeden çıkan gübre çevre kanuna göre suçtur. Bu konuda hiçbir tedbir alınmadan yeni tesislerin desteklenmesi doğrudur ? Gübrenin tesis içinde depolanması uygulanabilir midir?

26- Mevcut destekleme tarzı ile sadece sermayesi kuvvetli kişilerin desteklerden faydalanabildiği gerçeği kırsal kalkınmanın sağlanması amacıyla uyumlumu dur ? Bu tablonun değiştirilmesi düşünülmektedir ?

27- Sermayesi kuvvetli yatırımcıların desteklenip yatırılan sermayenin yarısının bu yatırımcılara hibe yolu ile iade edilmesi haksız rekabet oluşturup (böyle yatırım yapan kişiler daha az ücretle bakımı itiraz etmeden devam etmekte bir sakınca görmeyebilir) sektördeki diğer üreticileri zarara uğratabilir mi ? Bu yöntemin tesis değerlerinin düşmesine etkisi olabilir mi ? Bunları önleyici bir tedbir alınması düşünülmektedir? Zarara uğrayan ve hastalıklarla baş edemeyecek işletmelerin sektörün genelini yada hemen yanındaki desteklenen işletmeyi nasıl etkileyeceği düşünülmektedir ?

Birliğimizin destekler ve sektör konusunda tespit ettiği bu soruların cevapları kurumunuzda mevcut olabilir ancak bizler bu cevaplara vakıf değiliz. Bu soru ve sorunlar dahada arttırılabilir.

Cevaplara tarafımızdan vakıf olunmadan sektör içindeki tecrübelerimiz ile tespit ettiğimiz çözümler çok sağlıklı olmayabilir ama bu tespitlerin en azından sizin çalışmalarınıza yardımcı olabilmesi için sizlere sunulması bizce önem arz etmektedir.

Birlik olarak bizler ;IPARD-II Mali Desteklemeleri kapsamında öncelikli olarak mevcut tesislerde verimliliği arttırıcı, maliyetleri(işletme bazında ve genel ekonomiye katkı sağlayıcı yönde) azaltıcı şekilde teknik revizyonlara destek sağlanmasının zorunlu olduğunu , bunlar tamamlandıktan sonra ihtiyaç kadar yeni kapasitenin desteklenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Faal durumda olan tesislerde aşağıdaki alanlarda mali destek sağlanmadan yeni tesislerin önünü açmak mevcut problemlerin dahada artmasına neden olacak bunun sonucunda hem mevcut işletmeler hemde yeni işletmeler dar boğaza girecek, hastalıklar ve zararlar artarak hem eski yatırımcılar hemde başka iş alanlarında faaliyet gösterirken buradaki mali desteklerden fayda sağlamak isteyen bu alanda hiç bir tecrübesi olmayan yeni yatırımcılar beklentilerini karşılamayacaktır. Tüm bunların sonucunda sektör en küçük bazda bölgemizde sürdürülebilir olmaktan çıkacaktır. Milyonlarca TL tutarındaki yatırım atıl duruma düşecektir.Bunun örnekleri Türkiyede daha önce çoklukla yaşanmıştır.

Bu nedenlerle öncelikle mevcut tesislerde ;

- Bio güvenliği sağlayıcı dezenfeksiyon sistemleri tedariki, tesis içerisinde betonlanması ve alt yapı çalışmaları gibi konularda geliştirmelerin destekle zorunlu hale getirilmesi,
- Katı yakıt enerji tasarrufu sağlayıcı pad izolasyonları, iç havalandırma düzen otomasyonlarına destek sağlanması,
- Enerji tasarrufu ve katı yakıt tüketiminin azaltılmasına katkı sağlayıcı duvar ve çatı izolasyonlarının destek kapsamında öncelikle ve ivedilikle değerlendirilmesi,
- Yenilenebilir elektrik enerjisi kullanımında mevcut tesislerin boyutuna bakılmaksızın destek kapsamına alınması,
- Sektörde Kapasite artışı gerekli ise Yapılacak kapasite artışlarında mevcut üreticilerin öncelikli olarak desteklenmesi,
- Mevcut üreticilerin tesislerinin ruhsatlandırılması mümkün olanlarının ivedilikle ruhsatlandırılmasının sağlanması için desteklenmesi ,
- Mevcut üreticilerden 50000 kapasite altında olanların bu kapasiteye ulaşabilmesi için destek kapsamında değerlendirilmesi ve bunların mevcut parsellerinde büyümenin önünün açılması,
- Mevcut tesislerin desteklenecek kapasite artış istemlerinde destekler sağlanırken mevcut tesislerin tamamıyla dizayn edilmesi şartının koşulmaması,
- Tesisler üzerinde oluşturulmuş Zirai amaçlı ipoteklerin veya taahhütlerin bu desteklerin kullanılmasına engel olmaktan çıkarılması,
- Ziraat Bankasının elindeki ipotekler ile garantör olarak desteklerin alınmasında yardımcı olmasının sağlanması,
- Mevcut tesislerde yapılacak geliştirmeler için gerektiğinde uzun vadeli finansman araçları ile katkı sağlanarak tecrübeli tesis işletmecilerinin uzun dönemli olarak sektörün içinde tutulmasının sağlanması ,
- Yeni yada eski tüm yatırımcıların işletme maliyetlerini düşürecek tedbirler alabilecek, işletmeler açabilecek üretici birliklerinin faaliyetlerine de mali destek sağlanması,
- Desteklerin sağlanması aşamasında üretici birliklerinin prosedüre dahil edilmesi ve üretici birliklerine üyeliğin zorunlu hale getirilmesi,
- Sektörde kurulacak ve desteklenecek yeni işletmelere dair kuralların belirlenerek hazırlanacak yeni bir yönetmelik oluşturulmadan ve kıstaslar belirlenmeden yeni yatırımlar yapılmasının önüne geçilmesi ve ilgili resmi kurumların Gerek Toprak Koruma Kanunu,gerek Çevre Kanunu nazara alınarak sektörde yeni bir düzenleme ile Hayvancılık işletmelerine dair yasal düzenlemenin acilen yapılmasının sağlanması ,hususlarının yerine getirilmesinin ilk

aşamada çok önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Bizler, etlik broiler yetiştiricileri, mali destekleme uygulamalarının planlı ve sürdürülebilir olması yönünde alınacak tedbir ve çalışmalarda aktif olarak bulunmayı ve bu çalışmalarını her yönü ile desteklemeyi istediğimizi ifade etmek isteriz.

Bizlere göre Üretici birliklerine Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi her konuda destek sağlanması ,birliklerin belirleyici ve tedbir alıcı hale getirilmesi ve resmi prosedürde kendisine söz hakkı verilmesi zorunludur. Desteklenen Üretici birlikleri vasıtası ile sektörün denetlenmesi düzenlenmesi hem kolay hemde kusursuz olacaktır. Sadece idari tedbir ve cezalar ile sektörün geleceğini dizayn etmek bizce mümkün değildir. Devlet makro planda düzenleyici,kuralları belirleyici ve denetleyici ve gerekli destekleri sağlayıcı olmalıdır. Ekonomik olarak sürdürülebilir ve kalkınmayı sağlayacak bir sektör ancak bu sektöre sahip çıkacak ve bu sektöre yatırım yapanların kurduğu üretici birlikleri vasıtasıyla sağlanabilir.

Eğer mali desteklerden amaç tarımsal ve kırsal kalkınmayı sağlamaksa önerilerimizde ısrarcıyız. Yok eğer amaç sadece tarımsal kalkınmayı hedefliyor olup, kırsal kalkınmayı bir kenarda bırakıyorsa bu konuda söylenecek fazlaca bir şeyler olmadığına inanıyoruz. Zira tarımsal kalkınma dar kapsamlı olup farklı bir açıdan yaklaşıldığında bunu kesinlikle sağlarsınız, ama kırsal kalkınma daha çok küçük ölçekteki olan ve refah düzeyinin artırılması gereken geniş bir nüfusu kapsar.

Birliğimiz kendisine toplantı davetinden itibaren kalan sürede ancak bu kadar bir hazırlık yapabilmiştir. Yukarıda sunduğumuz soru,sorun ve tespitler ile kurumunuzda mevcut bilgiler konusunda sağlanacak bilgi desteği ile kısa süre sonra yapılacak ilave bir toplantı veya tarafımızdan sunulacak daha detaylı bir çalışmaya müsaade edilecek olur ise daha verimli bir sonuç ortaya konulması sağlanacaktır kanaatindeyiz.

Yukarıda arz ve izah ettiğimiz konularda hazırladığımız bir proje analizini de yazımız ekinde sunuyoruz. Sunduğumuz proje bizce sektörümüz , bölgemiz ve resmi kurumlar ile tüm taraflar için hayati öneme sahiptir. Bu nedenle Birliğimize desteklerinizi bekliyoruz.

Saygılarımızla arz ederiz.